

**LİSANS VE ÖNLİSANS DÜZEYİNDE ÖĞRENİM
GÖREN ÖĞRENCİLERİN MUHASEBE
STANDARTLARI HAKKINDAKİ ALGILARININ
KARŞILAŞTIRILMASI: BİR ARAŞTIRMA**

**COMPARISON OF PERCEPTIONS ABOUT
ACCOUNTING OF STANDARTS OF STUDENTS
STUDYING IN LEVEL OF GRADUATE AND
UNDERGRADUATE AT HIGH GRADUATE:
A RESEARCH**

Öğr.Gör.Dr. Ahmet YANIK*
Yrd.Doç.Dr. Ferah YILDIZ**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, yükseköğretimde önlisans ve lisans düzeyinde okuyan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarının karşılaştırılmasıdır. Bu amaç kapsamında, Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde okuyan öğrenciler ile yine aynı üniversitenin Meslek Yüksek Okullarının Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümünde okuyan öğrencileri kapsayan bir anket çalışması yapılmıştır. Anket verilerinden elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin muhasebe mesleğine ilgi düzeyi ve mesleği icra etme istekleri ile muhasebe standartlarını algılamaları açısından anlamlı bir fark bulunmazken, Ticaret Meslek Lisesi mezunu olma durumu, öğrenim gördükleri bölümü/programı tercih sırası, staj/iş tecrübesi ve son sınıfta öğrenim görme durumları ile muhasebe standartlarını algılamaları açısından anlamlı farklar ortaya çıkmıştır.

ABSTRACT

The aim of this study is to compare the perceptions of TMS/TFRS of undergraduate and graduate students studying in higher education. For this purpose, a survey was conducted including students studying University of Kocaeli of Faculty of Economics and Administrative Sciences Department of Business Administration and the same university Vocational High School of Department of Accounting and Tax Applications. According to the results of the survey data, although there was no significant difference with level of interest in accounting profession, desire to perform the profession accounting

* Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü, ayanik@gmail.com

** Adıyaman Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, fer_yil@yahoo.com

in term of perception accounting standards, there were significant difference with the status of being a graduate of trade vocational school, order of preference, job / internship experience, status of being in the last year in term of perception accounting standards.

Anahtar kelimeler: Muhasebe standartları algısı, muhasebe standartları, muhasebe eğitimi.

Key Words: perception of accounting standards, accounting standards, accounting education.

1. GİRİŞ

Sanayi devriminin ardından hızla gelişen sermaye piyasası, 20. yüzyılda uluslararası boyutlara ulaşmış bunun sonucu olarak küreselleşme kavramı ortaya çıkmıştır. Ülkelerin her biri kendi içerisinde finansal piyasaları geliştirmek istediklerinde, bilgi tekdüzeliğini ulusal yasalar çıkartarak sağlamışlardır. Ulusal boyutları aşan yatırımlar yapmak isteyen büyük sermaye sahipleri yabancı ülkelere yayılmışlar, ancak kendi düzenlerine uygun bilgi eksikliği, büyüme ve genişlemenin önünde büyük bir engel oluşturmuştur(Yarbaşı, 2008:224-225).

Teknolojik ilerlemeler, küreselleşme, müşterilerin istek ve ihtiyaçlarındaki değişim, ürünlerin yaşam süresindeki kısaltmalar, işletmeleri hızla artan bir rekabet ortamına sürüklemiştir. Son yıllarda küresel büyüklükteki ekonomik krizlerin de etkisiyle artan riskler işletmelerin faaliyetlerini sürdürebilmesini zorlaştırmıştır. Bunların yanında finansal raporlamada ortaya çıkan yenilikler, muhasebe alanındaki düzenleyici kurumların artan düzenlemeleri gibi faktörler işletmelerin sürekli değişen bir çevrede faaliyetlerini sürdürmelerine neden olmuştur(Albrect, 2000:6). Değişen çevre ise işletmelerin faaliyetlerini sürdürebilmeleri için ihtiyaç duydukları bilgilerin çeşitliliğini arttırmış ve geçerlilik süresini kısaltmıştır (Uzay, 2004:230). Tüm bu gelişmelere paralel olarak muhasebe meslek mensuplarının işletmeler için önemi de giderek artmıştır (Durer, 2009: 66).

Muhasebe uygulamalarının ülkeden ülkeye farklı olmasına etki eden bir çok faktör bulunmaktadır. Ekonomik kalkınma düzeyi, ekonomik büyüme, ekonomik sistem, fiyatlar genel seviyesindeki değişim, mesleki etik kuralları ve standartların yaptırım gücü, mesleki bilgi temeli, eğitim seviyesi, muhasebe eğitimi, ticari inovasyon hızı, finansal kaynaklar, işletme uygulamalarının düzeyi- ortaklık yapısı, devletin ekonomiye müdahalesi, mevzuat, kültür, muhasebe bilgisini kullananlar, mesleğin statüsü, siyasi sistem, sosyal çevre, krizler, ülkelerin tarihi ve ekonomik bağları, vergilendirme uygulamaları bu faktörler arasında sayılabilir (Ağca, 2007: 3).

Küreselleşme ulusal ve uluslararası ekonomilerdeki tüm birimleri etkilemiştir. Buna paralel olarak, işletmelerin bütünleşmesini hızlandırmak, şeffaflığı sağlamak, ülkelerin sermaye akımlarından aldığı payları artırmak gibi bir çok nedenlerle uluslararası muhasebe standartları yayınlanmıştır(Durmuş, 2011: 175-202).

Yatırımcıların riskini azaltmak ve farklı ülkelerde yapılan yatırımların sonucunun kolay anlaşılabilirliğini sağlamak amacıyla muhasebe ve finansal açılardan uluslararası düzeyde tekdüzelğe gidilmesi çalışmaları 1973 yılında IASC (International Accounting Standards Committee) Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesinin kurulması ile başlamıştır. Bu komite, uluslararası muhasebe standartlarını yayımlamak üzere IASB (International Accounting Standards Board)Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulunu oluşturmuştur (Mısırlıoğlu, 2006: 22). Bu kurul 41 adet Uluslararası Muhasebe Standardı ve 13 adet Uluslararası Finansal Raporlama Standardı (UFRS) yayımlamıştır. Ayrıca kurul tarafından The IFRS Interpretations Committee (IFRIC) tarafından 20 ve Standing Interpretations Committee (SIC) tarafından ise 31 adet yorum yayımlanmıştır (IAS, 2013).

SPK 2003 yılında, 33 adet uluslararası muhasebe standardını esas alan, “Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliği” yayımlamıştır. Seri:XI 25 No.lu Tebliğ, kapsamına giren işletmelerce, 01.01.2005 tarihinden sonra, sona eren ilk ara mali tablolardan geçerli olmak üzere zorunlu olarak uygulanmaya başlanmıştır.

15.12.1999 tarih ve 4487 sayılı Kanun’la 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa eklenen Ek-1’inci madde ile ulusal muhasebe standartlarını oluşturma konusunda yetkili olmak üzere Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) kurulmuş ve 07.03.2002 tarihinde ilk toplantısını yaparak çalışmalarına başlamıştır (Çiftçi, 2007:6).

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu’nun (TMSK) yetkileri, 02.11.2011 Tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan 660 sayılı KHK ile kurulan Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna devredilmiştir.

TMSK, 2005 yılı Ocak ayından itibaren uluslararası muhasebe standartları ile tam uyumlu Türkiye Muhasebe Standartlarını (TMS) ve 2007 yılı Mart ayından itibaren de Türkiye Muhasebe Standartları Yorumlarını (TMSY) Resmi Gazete’de yayımlamaya başlamıştır. Kurul Kasım 2012 itibarıyla, kavramsal çerçeve dışında 29 adet (TMS), 12 adet Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS) ve 24 adet TMSY yayımlamıştır(Kamu Gözetim Kurumu, 2013).

2. LİTERATÜR ÇALIŞMASI

Standartların algılama konusu ile ilgili yerli ve yabancı kaynaklar taranmış ve aşağıdaki çalışmalara ulaşılmıştır.

Boolaky (2003) Madagaskar’da IAS’ın uygunluğu ve uygulanabilirliği ile ilgili muhasebe uygulayıcılarının algısı konusunda yaptığı çalışmada, muhasebe uygulayıcılarının IFRS’nin Madagaskar için bir bütün olarak uygun ve uygulanabilir olduğunu algıladıklarını ortaya koymuştur (Boolaky, 2003: 83-93).

Jermakowicz, Tomaszewski (2006) yaptıkları çalışmada IFRS adaptasyonu konusunda uygun eğitim, mesleki tecrübe ve bilgi eksikliğinin önemli problemler olduğunu ortaya koymuşlardır. Ayrıca yazarlar, şirket çalışanları için eğitim programlarının, piyasalar ile iletişim, performansın ölçülmesi ve işletme faaliyetlerinin tamamıyla farklı sistemler olmasından dolayı çalışanların standartları benimsemesi için gerekli olduğunu ve bu eğitimlerin standartlar benimseninceye kadar devam etmesi gerektiğini iddia etmişlerdir. Bununla birlikte söz konusu çalışmada denetim firmalarının bu eğitim programlarında kritik bir öneme sahip olduğu belirtilmiştir (Jermakowicz and Tomaszewski, 2006: 170-196).

Erdoğan ve Dinç (2009), Türkiye Muhasebe Standartları ve muhasebe meslek mensuplarının bilgi düzeylerinin incelenmesi konusunda yaptıkları çalışmada, meslek mensuplarının önemli bir kısmının standartlar ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıklarını ve eğitim düzeyi daha yüksek olan meslek mensuplarının ise nispeten daha olumlu düşüncülerini ifade etmişlerdir (Erdoğan ve Dinç, 2009: 154-169).

Marianne ve Carol (2010) muhasebe öğrencilerinin uluslar arası finansal raporlama standartlarını algısı konusunda bir çalışma yapmışlardır. Çalışmada yazarlar, öğrencilerin yarısının ABD'nin kabul ettiği muhasebe standartlarını (GAAP) ve IFRS'yi ABD'de finansal raporlama standardı olarak gördüklerini, öğrencilerin büyük bir çoğunluğu ise (%72) sadece IFRS'yi finansal raporlama standardı olarak gördüklerini ortaya koymuşlardır. Ayrıca bu çalışmada, muhasebe eğitimi almayan öğrencilerin, muhasebe eğitimi alan öğrencilere göre GAAP'ı finansal raporlamada küresel raporlama standardı olarak daha fazla kabul ettikleri sonucuna ulaşılmıştır (Marianne and Carol 2010: 37-49).

Gençtürk ve arkadaşları (2011) tarafından muhasebe meslek mensuplarının KOBİ UFRS hakkındaki farkındalık düzeylerinin karşılaştırılmasına yönelik bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmaya göre muhasebe meslek mensuplarının KOBİ UFRS'nin muhasebe mesleğine katkısının olacağı, KOBİ UFRS'nin KOBİ'lerde uygulanabilir olacağı ve KOBİ UFRS hakkında bilgi sahibi olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır (Gençtürk ve arkadaşları, 2011: 77-92).

Naoum ve arkadaşları (2011) Yunanistan'da uluslararası finansal raporlama standartlarının uygulanmaya başlamasından sonra Yunan firma yöneticilerinin bu uygulamaların fayda ve maliyet algısı konusunda bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada; araştırmaya dahil olan firma yöneticilerinin çoğunluğunun IFRS'nin Yunan firmalarının yayınladıkları finansal tabloların kalitesini geliştirdiğini algılamalarına rağmen, bu yöneticiler IFRS'nin ilk uygulama maliyetleri ile ilgili çok ciddi endişelerinin bulunduğunu ortaya konulmuştur (Naoum vd., 2011, 59-74).

Dabbağoğlu ve Can (2011), Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirlerin Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları Farkındalığı konusunda Marmara bölgesini kapsayan bir araştırma yapmışlardır. Bu çalışmada yazarlar Marmara Bölgesi'ndeki

Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirlerin Yeni Türk Ticaret Kanunu okuduklarını ve gelişmeleri farklı yöntemlerle takip ettiklerini ileri sürmüşlerdir. Buna ek olarak araştırmada kanun taslağının okunması ile eğitim durumu arasındaki ilişkinin zayıf, ruhsat sahipliği süresi ile kanun taslağını okuma arasındaki ilişkinin ise daha zayıf olduğu sonucuna varmışlardır (Dabbaoğlu ve Can, 2011: 25-33).

Dalğar ve arkadaşları (2011) Muhasebe Öğrenimi Gören Öğrencilerin TMS/TFRS Hakkındaki Farkındalıklarına yönelik yaptıkları araştırmada, muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan ve mezun olduktan sonra muhasebecilik yapmayı düşünen öğrencilerin muhasebe standartları hakkındaki farkındalıklarının yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır (Dalğar ve arkadaşları, 2011: 217-230).

Kurnaz (2012) Muhasebe Öğrencilerinin TAS ve TFRS hakkındaki Farkındalıklarının Etkileyen Faktörlerin İstatistiksel Analizi konusunda yaptığı araştırmada iktisadi ve idari bilimler fakültesinde muhasebe bölümü dışında okuyan öğrencilerin muhasebe standartları hakkındaki farkındalık düzeyinin muhasebe bölümünde okuyan öğrencilerden düşük olduğunu ortaya çıkarmıştır (Kurnaz, 2012: 142-156).

Çankaya ve Dinç (2012) bağımsız denetçiler üzerine Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının uygulama başarısını etkileyen faktörler konusunda yaptıkları çalışmada; sosyal ve kültürel faktörler ile standartları uygulama başarısı arasında ters ilişki, eğitim faktörü, ekonomik faktörler ve standartların anlaşılabilirliği faktörü ile uygulama başarısı arasında ise pozitif yönlü ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır (Çankaya ve Dinç, 2012: 81-102).

Mascia Ferrari ve arkadaşları (2012) IAS adaptasyonunun firmaların kazançlarında bir iyileşme yapıp yapmadığı konusunda bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada IAS ve Alman muhasebe standartlarına göre işlemlerini yapan işletmelerin muhasebe kayıtları analiz edilmiş, analiz sonucunda IAS'a göre muhasebe işlemlerini gerçekleştiren firmaların bazı sektörlerde daha iyi kazanç sağlayabildikleri, fakat hizmet sektöründeki firmalarda önemli bir fark olmadığını bulmuşlardır. Ayrıca, IAS'ın küçük firmalar için daha düşük bilgi düzeyi gerektirdiğini fakat firma büyüdükçe bilgi gereksiniminin daha fazla olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bu bulgulardan hareketle yazarlar, yatırımcıların, küçük ve orta ölçekteki işletmelerin yöneticilerinin aksine muhasebe standartlarının kısmen daha faydalı olacağını algıladıkları sonucuna ulaşmışlardır (Mascia vd., 2012: 527-556).

Gîrbînă ve arkadaşlarının (2012) Romanya bankalarında IFRS uygulamalarına göre finansal tablo düzenleyicilerinin algısı konusunda yaptıkları çalışmada, finansal tablo hazırlayıcılarının IFRS uygulamasının sermaye maliyetini düşürmeyeceğini algıladıklarını ortaya koymuşlardır. Çalışmada, yetersiz uygulamalar ve IFRS uygulamalarında olan zorunlu ve sık değişimler IFRS raporlaması ile ilgili zorluklar olarak algılandığı ortaya konulmuştur (Gîrbînă vd., 2012: 191-208).

Joshi ve arkadaşları (2012) uluslararası muhasebe standartlarının tek set olarak uygulanması ve benimsenmesinde muhasebecilerin algısı üzerine

Bahreyn’de yaptıkları çalışmada, IFRS uygulanabilmesi için detaylı bir uygulama rehberine ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymuşlardır. Bunun yanında çalışmada, milliyetçiliğin IFRS’nin uygulanmasında çok büyük bir engel olarak algılandığı ortaya konulmuştur (Joshi vd., 2008: 41-48).

Bunea ve arkadaşları (2012) Romanya’da küçük ve orta boy işletmelerin farklı finansal raporlamaları konusunda profesyonel muhasebecilerin algıları üzerine bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada, araştırmaya dahil olan KOBİ’lerin yarısından fazlasının mevcut IFRS düzenlemelerinin kendileri için uygun basitlikte olmadığını algıladıkları ortaya konulmuştur. Söz konusu çalışmada, bu işletmeler için daha fazla basitleştirilmiş raporlama sistemine ihtiyaç duyulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak bazı işletmelerin mevcut uygulamaların IFRS’den daha yeterli olduğu tespit edilmiştir (Bunea vd., 2012: 27-43).

3. ARAŞTIRMA

3.1 Araştırmanın Amacı

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle birlikte Türkiye Muhasebe Standartlarının uygulanmaya başlanacağı ülkemizde, yükseköğretimde öğrenim gören öğrencilerin standartlar hakkında bilgi sahibi olmaları önem arz etmektedir. Yapılan literatür taraması sonucunda öğrencilerin muhasebe standartlarını algılamaları ile ilgili çalışmalar yapıldığı görülmüş ancak, fakülte ve meslek yüksekokulunda eğitim gören öğrencilerin standartları algılamalarının karşılaştırılması konusunda bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu amaçla; muhasebe öğrenimi gören ve muhasebeci olma hakkı olan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri ile Meslek Yüksek Okulu Muhasebe ve Vergi Uygulamaları bölümünde okuyan öğrencilerin TMS / TFRS hakkındaki algıları karşılaştırılmıştır. Bu bağlamda; söz konusu alginın öğrencilerin “mesleğe ilgi düzeyi”, “mezuniyet sonrası muhasebe mesleğini icra etme”, “muhasebe alanında staj/iş tecrübesi”, “ticaret lisesi mezunun olma durumu”, “bölüm / programı tercih sırası” ve “son sınıfta okuma durumu”, gibi özellikler ile anlamlı bir ilişkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Bu çalışma ilgili okullarda muhasebe dersleri planlaması yapan akademisyenlere rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

3.2 Araştırmanın Kapsamı ve Yöntemi

Bu araştırma Kocaeli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümü 3 ve 4. sınıfında okuyan öğrenciler ile aynı üniversite bünyesinde bulunan ve Muhasebe ve Vergi Uygulamaları bölümü olan meslek yüksek okullarını kapsamaktadır. Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü bulunan meslek yüksekokulları: Gazanfer Bilge, Gebze, Hereke Ömer İsmet Uzunyol, İzmit ve Kocaeli Meslek Yüksek Okulları’dır. Söz konusu bölüm ve programlarda toplam 1873 öğrenci okumaktadır. Ayrıntılı bilgiler Tablo 1’de gösterilmiştir.

İşletme bölümü 3 ve 4. sınıfında okuyan toplam 497 öğrencinin 219’u ile yüzyüze anket uygulaması yapılmış ve bu anketlerden 67 tanesi

çeşitli sebeplerden değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Değerlendirmeye dahil edilen 152 anket öğrencilerin %30,5'ine karşılık gelmektedir.

Meslek Yüksekokullarının Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümünde okuyan toplam 1376 öğrencinin 780'i ile yüzyüze anket yöntemi ile çalışma yapılmış, elde edilen bu anketlerin 111 tanesi çeşitli sebeplerle değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Değerlendirmeye tabi tutulan 669 anket toplam öğrenci sayısının %48,6 sına karşılık gelmektedir. Fakülte ve meslek yüksek okulunda öğrenim gören öğrencilerden, sadece mesleğe ilgisi yüksek olanlar, mezuniyet sonrası muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünenler, staj/iş tecrübesi olanlar, ticaret lisesi mezunu olanlar, bölüm/programı ilk sırada tercih edenler ve son sınıfta öğrenim görenler değerlendirmeye esas alınmıştır.

Katılımcılara uygulanan anket formu iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda demografik özelliklerle ilgili sorular, ikinci kısımda ise TMS/TFRS algılarını belirlemeye yönelik Dalğar ve arkadaşları (2011) tarafından oluşturulup, araştırmacılar tarafından revize edilen ölçek sorularına yer verilmiştir. Araştırmada “kesinlikle katılıyorum” dan “kesinlikle katılmıyorum” a kadar derecelendirilmiş 5’li likert ölçeği kullanılmış ve anket verileri IBM SPSS STATISTICS 20 ile analiz edilmiştir.

Tablo 1: Okullar ve Bölümlere Göre Öğrenci Sayıları

Okulu	Bölüm/Program	Öğr sayısı
Gazanfer Bilge	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	132
Gebze	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	221
Hereke	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	434
İzmit MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	252
Kocaeli MYO	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	337
MYO Toplamı		1376
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	İşletme 3-4	497
Genel Toplam		1873

3.3. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın amaçları doğrultusunda hipotezler belirlenmiş ve bu hipotezler istatistiksel analizler sonucunda test edilmiştir.

H₀₁: Fakültede okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin algılarından farklı değildir.

H₁₁: Fakültede okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin algılarından farklıdır.

H₀₂: Fakültede okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerin algılarından farklı değildir.

H₂₂: Fakültede okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerin algılarından farklıdır.

H₀₃: Fakülte de okuyup staj / iş tecrübesi olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup staj/iş tecrübesi olan öğrencilerin algılarından farklı değildir.

H₃₃: Fakülte de okuyup staj / iş tecrübesi olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup staj/iş tecrübesi olan öğrencilerin algılarından farklıdır.

H₀₄: Fakülte de okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin algılarından farklı değildir.

H₄₄: Fakülte de okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin algılarından farklıdır.

H₀₅: Fakülte de okuyup bölümü ilk sırada tercih eden öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup programı ilk sırada tercih eden öğrencilerin algılarından farklı değildir.

H₅₅: Fakülte de okuyup bölümü ilk sırada tercih eden öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da okuyup programı ilk sırada tercih eden öğrencilerin algılarından farklıdır.

H₀₆: : Fakülte de son sınıfta olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da son sınıfta olan öğrencilerin algılarından farklı değildir.

H₆₆: Fakülte de son sınıfta olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları, MYO’da son sınıfta olan öğrencilerin algılarından farklıdır.

3.4 Araştırmanın Bulguları ve Analizi

Bu bölümde araştırmadan elde edilen sonuçlar analiz edilmiştir.

3.4.1. Demografik Özelliklerin Analizi

Anket kapsamına dahil olan öğrencilerin demografik özellikleri Tablo 2’de gösterilmiştir. Tabloda görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin % 59,2’si kız, %74’ü 21 yaş altı, %61,5’i Ticaret Lisesi çıkışlı, %73,9’unun staj/iş tecrübesi olduğu, %25,2’sinin muhasebe mesleğine ilgi düzeyinin yüksek olduğu, %69,1’inin mezun olduktan sonra muhasebe mesleğini icra edecek olması demografik özelliklerden dikkati çeken özelliklerdir. Ayrıca tablo incelendiğinde, öğrencilerin %37’sinin okullarını birinci sırada tercih ettikleri görülmektedir.

Yapılan anket çalışması fakülte de okuyan öğrencilerin 3-4. sınıflarında, MYO öğrencilerinin 1 ve 2. sınıflarında, 2011-2012 eğitim öğretim yılının bahar döneminde final sınavları esnasında yapılmıştır.

Tablo 2: Demografik Özellikler

		Frekans	%
Cinsiyet	Kadın	486	59,2
	Erkek	335	40,8
	Toplam	821	100,0
Yaş	18-21	608	74,1
	22-25	193	23,5
	26-29	7	0,9
	30-+	13	1,6
	Toplam	821	100,0
Okul	MYO	669	81,5
	Fakülte	152	18,5
	Toplam	821	100,0
Okuduğu sınıf	1	368	44,8
	2	301	36,7
	3	87	10,6
	4	65	7,9
	Toplam	821	100,0

		Frekans	%
Tercih sırası	1	304	37,0
	2 ve üzeri	517	63,0
	Toplam	821	100,0
Mezun olduğu lise	Ticaret	505	61,5
	Anadolu	88	10,7
	Düz	228	27,8
	Toplam	821	100,0
Staj/iş tecrübesi	Var	607	73,9
	Yok	214	26,1
	Toplam	821	100,0
Mesleğe ilgi düzeyi	Düşük	145	17,7
	Orta	469	57,1
	Yüksek	207	25,2
	Toplam	821	100,0
Mesleği icra etme durumu	Evet	567	69,1
	Hayır	254	30,9
	Toplam	821	100,0

3.4.2. TMS/TFRS Hakkındaki Alguların Analizi

3.4.3. Güvenilirlik Analizi

Öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarının belirlenmesi amacıyla geliştirilen ölçeğin hesaplanan toplam iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) 0,909'dur. Tablo 3'te verilen hizmet kalitesi ölçeğine ait sonucun $\alpha > 0,7$ den olması ölçeğin yüksek derecede güvenilirliğe ve homojen bir bütünlüğe sahip olduğunu göstermektedir (Nunnally, 1970).

Ölçeğin sosyal bilimler alanı için mükemmel bir güvenilirlik düzeyine sahip olduğu söylenebilir. Bu güvenilirlik düzeyini gösteren sonuç aşağıda Tablo 3'te gösterilmiştir. .

Tablo 3 Güvenirlilik Analizi

Cronbach's Alpha	Soru Sayısı
0,909	19

3.4.4. Hipotezlerin Analizi

H₀₁: Fakültede okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO'da okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin algılarından farklı değildir.

H₁₁: Fakültede okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO'da okuyup muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen öğrencilerin algılarından farklıdır.

H₀₁ ve H₁₁ hipotezlerinde muhasebe mesleğini icra etme düşüncesinin öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarını etkilediği beklentisinden hareketle, fakülte ve meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları ölçülmüştür. Burada sadece muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünen fakülte ve meslek yüksek okulu öğrencileri analize dahil edilmiştir.

Fakülte ve yüksek okul öğrencilerine sorulan sorular neticesinde elde edilen sonuçlar, normal dağılıma uymadığı için gruplar arasındaki farklılıklar, “bağımsız gruplar t testinin” non-parametrik alternatifi olan Mann-Whitney U testi ile ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sonuçlar Tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4: Muhasebe Mesleğini İcra Etmek İsteyen Öğrenci Sayıları ve Test İstatistiği

	N		Farkındalıklar Ortalaması
MYO	513	Mann-Whitney U	13189,000
Fakülte	54	Wilcoxon W	14674,000
Toplam	567	Z	-,579
		Asymp. Sig. (2-tailed)	0,563

H₀₁ ve H₁₁ hipotezleri 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, anlamlılık tablo değeri 0,563>0,05 olduğundan H₁₁ hipotezi reddedilmiş, H₀₁ hipotezi kabul edilmiştir. Bu sonuca göre, mesleği icra etmeyi düşünen fakülte öğrencileri ile meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır.

H₀₂: Fakültede okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO'da okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerden farklı değildir.

H₂₂: Fakültede okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO'da okuyup muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan öğrencilerden farklıdır.

Muhasebe mesleğine ilgi düzeyinin, öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarını etkilediği beklentisinden hareketle oluşturulan H_{02} ve H_{22} hipotezi Mann-Whitney U testi ile sınanmıştır.

Muhasebe mesleğine ilgi düzeyi yüksek olan fakülte öğrencileri ile meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasındaki ilişki Tablo 5’de gösterilmiştir.

Burada sadece mesleğe ilgi düzeyi yüksek olan fakülte ve meslek yüksek okulu öğrencileri analiz kapsamına dahil edilmiştir.

Tablo 5: Muhasebe Mesleğine İlgisi Yüksek Olan Öğrenci Sayıları ve Test İstatistiği

	N		Algı Ortalaması
MYO	181	Mann-Whitney U	2150,500
Fakülte	26	Wilcoxon W	2501,500
Toplam	207	Z	-,710
		Asymp. Sig. (2-tailed)	0,478

H_{02} ve H_{22} hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, anlamlılık tablo değeri $0,478 > 0,05$ olduğundan H_{22} hipotezi reddedilmiş, H_{02} hipotezi kabul edilmiştir. Buradan hareketle, fakültede okuyup muhasebe mesleğine ilgi düzeyi yüksek olan öğrenciler ile meslek yüksekokulunda okuyup muhasebe mesleğine ilgi düzeyi yüksek olan öğrencilerin algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu sonuç araştırmaya dahil olan fakülte ve MYO öğrencilerinin mesleğe ilgi düzeyinin yüksek olması ile açıklanabilir.

H_{03} : Fakültede okuyup staj/iş tecrübesi olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da okuyup staj/iş tecrübesi olan öğrencilerden farklı değildir.

H_{33} : Fakültede okuyup staj/iş tecrübesi olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da okuyup staj/iş tecrübesi olan öğrencilerden farklıdır.

Staj ve iş tecrübesinin, öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarını etkilediği beklentisinden hareketle oluşturulan H_{03} ve H_{33} hipotezi Mann-Whitney U testi ile sınanmıştır.

Staj ve iş tecrübesi olan fakülte öğrencileri ile meslek yüksekokulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasındaki ilişki Tablo 6’de gösterilmiştir.

Burada sadece staj ve iş tecrübesi olan fakülte ve meslek yüksek okulu öğrencileri analiz kapsamına dahil edilmiştir.

Tablo 6: Staj / İş Tecrübesi Olan Öğrenci Sayıları ve Test İstatistiği

	N		Algı Ortalaması
MYO	540	Mann-Whitney U	14150,000
Fakülte	67	Wilcoxon W	16428,000
Toplam	607	Z	-2,912
		Asymp. Sig. (2-tailed)	0,004

H_{03} ve H_{33} hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, anlamlılık tablo değeri $0,004 < 0,05$ olduğundan H_{03} hipotezi reddedilmiş, H_{33} hipotezi kabul edilmiştir. Buradan hareketle, staj ve iş tecrübesi olan fakülte öğrencileri ile meslek yüksekokulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

H_{04} : Fakültede okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerden farklı değildir.

H_{44} : Fakültede okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da okuyup ticaret meslek lisesi mezunu olan öğrencilerden farklıdır.

Ticaret meslek lisesinden mezun olma durumunun, öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarını etkilediği beklentisinden hareketle oluşturulan H_{04} ve H_{44} hipotezi Mann-Whitney U testi ile sınanmıştır.

Ticaret meslek lisesi mezunu fakülte öğrencileri ile ticaret meslek lisesi mezunu meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasındaki ilişki Tablo 7’de gösterilmiştir.

Burada sadece ticaret lisesi mezunu fakülte ve meslek yüksek okulu öğrencileri analiz kapsamına dahil edilmiştir.

Tablo 7: Ticaret Meslek Lisesi Mezunu Olan Öğrenci Sayıları ve Test İstatistiği

			Algı Ortalaması
MYO	482	Mann-Whitney U	3511,000
Fakülte	23	Wilcoxon W	3787,000
Total	505	Z	-2,974
		Asymp. Sig. (2-tailed)	0,003

H_{04} ve H_{44} hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, anlamlılık tablo değeri $0,003 < 0,05$ olduğundan H_{04} hipotezi reddedilmiş, H_{44} hipotezi kabul edilmiştir. Dolayısıyla, ticaret meslek lisesi mezunu fakülte öğrencileri ile ticaret meslek lisesi mezunu meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark ortaya çıkmıştır.

H_{05} : Fakültede okuyup bölümü ilk sırada tercih eden öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da okuyup programı ilk sırada tercih eden öğrencilerden farklı değildir.

H_{55} : Fakültede okuyup bölümü ilk sırada tercih eden öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da okuyup programı ilk sırada tercih eden öğrencilerden farklıdır.

Bölümün ilk sırada tercih edilmesinin, öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarını etkilediği beklentisinden hareketle oluşturulan H_{05} ve H_{55} hipotezi Mann-Whitney U testi ile sınanmıştır.

Bölümü ilk sırada tercih eden fakülte öğrencileri ile bölümü ilk sırada tercih eden meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasındaki ilişki Tablo 8’da gösterilmiştir.

Burada sadece bölümü ilk sırada tercih eden fakülte ve meslek yüksek okulu öğrencileri analiz kapsamına dahil edilmiştir.

Tablo 8: Bölüm/Programını İlk Sırada Tercih Eden Öğrenci Sayıları ve Test İstatistiği

			Algı Ortalaması
MYO	272	Mann-Whitney U	2924,500
Fakülte	32	Wilcoxon W	3452,500
Toplam	304	Z	-3,037
			Asymp. Sig. (2-tailed)
			0,002

H_{05} ve H_{55} hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, anlamlılık tablo değeri $0,002 < 0,05$ olduğundan H_{05} hipotezi reddedilmiş, H_{55} hipotezi kabul edilmiştir. Dolayısıyla, bölümünü ilk sırada tercih eden fakülte öğrencileri ile bölümünü ilk sırada tercih eden meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

H_{06} : Fakültede son sınıfta olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da son sınıfta olan öğrencilerden farklı değildir.

H_{66} Fakültede son sınıfta olan öğrencilerin TMS/TFRS algıları MYO’da son sınıfta olan öğrencilerden farklıdır.

Son sınıfta okuma durumunun, öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarını etkilediği beklentisinden hareketle oluşturulan H_{06} ve H_{66} hipotezi Mann-Whitney U testi ile sınanmıştır.

Son sınıfta okuyan fakülte öğrencileri ile son sınıfta okuyan meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasındaki ilişki Tablo 9’da gösterilmiştir.

Burada sadece son sınıfta okuyan fakülte ve meslek yüksek okulu öğrencileri analiz kapsamına dahil edilmiştir.

Tablo 9: Son Sınıfta Okuyan Öğrenci Sayıları ve Test İstatistiği

			Algı Ortalaması
MYO	299	Mann-Whitney U	7085,000
Fakülte	65	Wilcoxon W	9230,000
Toplam	364	Z	-3,426
			Asymp. Sig. (2-tailed)
			0,001

H_{06} ve H_{66} hipotezi 0,05 anlamlılık düzeyinde test edilmiş, anlamlılık tablo değeri $0,001 < 0,05$ olduğundan H_{06} hipotezi reddedilmiş, H_{66} hipotezi kabul edilmiştir. Dolayısıyla, son sınıfta okuyan fakülte öğrencileri ile son sınıfta okuyan meslek yüksek okulu öğrencilerinin TMS/TFRS hakkındaki algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışmada, yükseköğretimde önlisans ve lisans öğrenimi gören öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarının farklı olup olmadığı konusu araştırılmıştır.

Bu çalışmanın literatüre katkısı, yükseköğretimde önlisans ve lisans öğrenimi gören öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarının, çeşitli eğitim değişkenleri, ilgi ve istekleri göz önünde bulundurularak karşılaştırılmasıdır.

Anket kapsamında analize dahil olan öğrencilerin TMS/TFRS hakkındaki algılarına ilişkin genel ortalamanın (3,37) yeterli düzeyde olmadığı ortaya çıkmıştır.

Yapılan analizler sonucu elde edilen bulgulara göre mezun olduktan sonra muhasebe mesleğini icra etmek isteyen ve muhasebe mesleğine ilgisi yüksek olan Fakülte ve MYO öğrencilerinin algıları arasında fark çıkmamıştır. Bu sonuç beklenen bir sonuçtur. Bu durum, fakülte ve meslek yüksekokulunda okuyan öğrencilerin mesleği icra etmek istemesi dolayısıyla standartlarla da ilgilendikleri ile açıklanabilir.

Araştırmada, fakülte ve meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin staj veya iş tecrübesi, ticaret meslek lisesi mezunu olup olmadıkları, bölüm veya programlarını ilk sırada tercih etme durumları ve son sınıfta okuma durumları dikkate alınarak TMS/TFRS hakkındaki algıları analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre fakülte ve meslek yüksekokulunda okuyan öğrenciler arasında anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni, fakültede okuyan öğrencilerin iş imkanları daha geniş olması ve bu öğrencilerin, kaymakam, idari hakim, müfettiş, uzman, pazarlamacı vb. alanlarda kariyer sahibi olmak gibi avantajlara sahip olmalarıdır. Dolayısıyla, bu öğrencilerin standartlar hakkındaki algıları düşük olabilir. Araştırmaya konu olan meslek yüksek okulunda değerlendirmeye tabi olan öğrencilerin %72'si ticaret lisesi mezunudur ve %76'sı muhasebe mesleğini icra etmeyi düşünmektedir. Bu öğrenciler üniversiteden önce 4 yıl boyunca muhasebe eğitimi almışlardır. Dolayısıyla söz konusu öğrencilerin algı düzeylerinin yüksek çıkması normal bir durum olarak yorumlanabilir.

Yükseköğretimde muhasebe öğrenimi gören öğrencilerin, muhasebe standartları hakkındaki algılarının yeterli düzeyde olmamasına karşın yeni Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte piyasada muhasebe standartları uygulaması yapabilen eleman ihtiyacı olacaktır. Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin profesyonel muhasebe meslek mensubu adayları oldukları göz önünde bulundurulduğunda, muhasebe standartları ile ilgili zorunlu derslerin konulması ve bu doğrultuda eğitilmelerinin gerekli olduğu kanısına varılmıştır.

KAYNAKÇA

1. AĞCA Ahmet, Rafet Aktaş, (2007), “Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama (IAS/IFRS) Standartları İMKB’de Yer Alan Firmaların

Finansal Tablolarını Nasıl Etkiledi?”, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 18, s.3.

2. ALBRECT W. Steve and Robert J. Jack, (2000), Accounting Education: Charting the Course through a Prelious Future, *Accounting Education Series*, Volume No. 16, s.6
3. BOOLAKY, Pran Krishansing, (2003), The Relevance and Applicability of IAS in Madagascar: the Perception of Accounting Practitioners, *ICFAI Journal of Accounting Research*, 2003, 2 (4). pp. 83-93.
4. BUNEA Ştefan, Marian Săcărın and Mihaela Mınu, (2012), Romanian Professional Accountants' Perception On The Differential Financial Reporting For Small And Medium-Sized Enterprises, *Accounting and Management Information Systems*, Vol. 11, No. 1, pp. 27-43.
5. ÇANKAYA Fikret, Engin Dinç, (2012), Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının Uygulama Başarısını Etkileyen Faktörler: Bağımsız Denetçiler Üzerine Bir Araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.17, S.1, ss.81-102.
6. ÇİFTÇİ Yavuz, (2007), “Türkiye’de Cumhuriyet Döneminden Bugüne Yapılan Muhasebe Düzenlemeleri”, II: Uluslararası İşletme ve Ekonomi Çalıştayı ve I. Muhasebe Günleri, Giresun, s.6.
7. Dabbağoğlu Kadir, Gökberk Can, (2011), Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirlerin Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları Farkındalığı, Marmara Bölgesi Örneği, *Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi*, sayı 25. ss.25-33
8. Dağlar Hüseyin, İsmail Çelik, Mustafa Mortaş, (2011), Muhasebe Öğrenimi Gören Öğrencilerin Tms/Tfrs Hakkındaki Farkındalıklarına Yönelik Bir Araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.16, S.1, ss.217-230.
9. Durer Salih, Arzu Ö. Çalıksan, Halil E. Akbas, Ceren E. Gündoğdu, (2009), İşletme Bölümü Öğrencilerinin Muhasebe Alanında Kariyer Tercihlerini Etkileyen faktörlerin incelenmesi, *Muhasebe Finansman Dergisi*, Sayı 43, ss.65-79.
10. DURMUŞ Ahmet Fethi, Bilal Solak, Recep Güneş, (2011), Kobi TFRS ve Vergi Usul Kanununda Değerleme İlkelerinin Karşılaştırılması ve Sonuçların Değerlendirilmesi, *MÖDAV*, World of Accounting Science, Vol. 13 Issue 4, ss.175-202.
11. ERDOĞAN Murat, Engin Dinç, (2009), Türkiye Muhasebe Standartları ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi, *Muhasebe Finansman Dergisi*, Sayı 43, ss:154-169.
12. GENÇTÜRK Mehmet, Nagihan Karaman, Tayfun Yılmaz, (2011), KOBİ’ler İçin Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının Değerlendirilmesi ve Muhasebe Meslek Mensuplarının Farkındalık Düzeylerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Bir Araştırma, *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, Cilt: 48 Sayı: 551, ss.77-92.

13. GÎRBINĂ Mădălina, Mihaela MINU, Ștefan BUNEA and Marian SĂCĂRIN, (2012), Perceptions of Preparers From Romanian Banks Regarding Ifrs Application, *Accounting and Management Information Systems* Vol. 11, No. 2, pp. 191–208.
14. <http://www.iasplus.com/standard/standard.htm>, erişim tarihi, 10.12.2012.
15. http://www.kgk.gov.tr/content_detail-208-513-son-halleriyle-standartlar.html, Erişim Tarihi Aralık 2012.
16. JERMAKOWICZ Eva K., Sylwia Gornik-Tomaszewski, (2006), Implementing IFRS from the perspective of EU publicly traded companies, *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation* 15, ss.170–196
17. JOSHI P.L., Wayne G. Bremser, Jasim Al-Ajmi, (2008), Perceptions of accounting professionals in the adoption and implementation of a single set of global accounting standards: Evidence from Bahrain, *Advances in Accounting, incorporating Advances in International Accounting* 24, ss. 41–48.
18. KURNAZ Niyazi, (2012), Statistical Analysis of the Factors Affecting Accounting Students' Awareness of the TAS (Turkish Accounting Standards) and TFRS (Turkish Financial Reporting Standards), *British Journal of Science* 142, Vol. 4 (1), ss. 142-156.
19. MARIANNE James, L., Blaszczynski, Carol, (2010), Accounting Students' Perceptions Of International Financial Reporting Standards, *Journal for Global Business Education*, Vol. 10, p37-49, 13p.
20. MASCIA Ferrari, Francesco Momente, and Francesco Reggiani, (2012), Investor Perception of the International Accounting Standards Quality: Inferences From Germany, *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 27(4), ss. 527–556
21. MISIRLIOĞLU İ.Ufuk, (2006), “UFRS ve BASEL II'nin İşletme Faaliyetleri Üzerindeki Etkileri”, *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı 76, s.22.
22. NAOUM Vasilios-Christos, Nicos Sykianakis, Christos Tzovas, (2011), The perceptions of managers of Greek firms regarding the Costs and Benefits ensuing from the adoption of International Financial Reporting Standards in Greece, *International Journal of Economic Sciences and Applied Research* 4 (3): 59-74.
23. NUNALLY J.C.,(1970), Introduction to psychological measurement. New York:McGraw-Hill.
24. UZAY Saban, (2004), “21. Yüzyılın Başında Muhasebe Mesleğini Etkileyen Gelişmeler ve Geleceğe Yönelik” Değerlendirmeler, İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müsavirler Odası *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı 67, s.230
25. YARBAŞI Engin, (2008), “Türkiye Tekdüzen Muhasebe Sisteminde Nazım Hesapların Önemi ve Dış Ticaret İşlemlerindeki Yeri”, *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* Yıl:7 Sayı 13, ss.224-225.